

Tési emlékeim.

Hogy miért éppen Tést választottam emlékeim megírásához? Esem ugyanis ehhez a bakonyi faluhoz kötődnek, mely a Bakony legmagasabb fennsíkján levő település.

1870-ben, 13 éves korában Nagypapám, Borbás József jött Várpalotára csizmadia mesterséget tanulni. Felszabadulása után pár évig segédként dolgozott, majd önállóította magát. Megnősült és végleg letelepedett Várpalotán.

Jó részben az ő utódai a most Várpalotán élő Borbások.

Első emlékeim 1935. augusztusához kötődik, amikor is 5 éves voltam. Tésén augusztus 20-án van a BUCSU.

Egy csupa nagybetűvel írva, mert abban az időben ott ez volt a legnagyobb ünnep. Apámtól ígéretet kaptam, hogy engem is el visz magával a buszba. Természetesen gyalog, mert akkor még lovaskocsin kívül ez volt az egy közlekedési eszköz. Már napokkal előbb nagy izgalomban voltam, s amikor elérkezett az indulás napja, már korán reggel az eget kémleltem, nézve, hogy nem lesz-e eső. Végre 6 órakor elbúcsúztam Anyómtól, ~~s~~ Öcsém-től és Apómmal elindultunk. Az erdőn keresztül, nehől a Nap sugarai beragyogtak, csodálatos élmény volt számomra. Ahogy elhagytuk az erdőt, Apám felvitte egy magaslatra, s tiszta levegőben a távolban megláttuk Pannoniámat, De feltűnt a tési 2 templomtorony is, s kissé faradtan, de annál nagyobb izgalomban 10 órakor megérkeztünk Tésre.

✓
Ahogy ~~kie~~ ki értünk az utcára, hangos kiabálást és
jajveszélést hallottunk. Vajon mi történt? Hát a falunak
volt egy úgynevezett "Kolduspóroja" akinek a fején egy
'48"-as csáka volt, az oldalán pedig egy régi kard. Ő
hajtotta ki a falból az idegen koldusokat. Ez után
a számomra érdekes esemény után a busuba érek

akkor még nagyon sok rokonunk élt a faluban, de
mi a Pere utcába mentünk a Nagypapám szülőházába
~~mentünk~~, ahol apám egyik unokatestvére lakott. Keiőbb
is mindig ~~itt~~ ide vezetett első utunk. A konyhában
már nagyon kellemes illatok terjengtek. Csirkék, kacsák
főttek a fazekakban és sülték a tepsiben. A bőséges
ebéd után ~~elmentünk~~ ^{indultunk} a búcsuba, megvettük a „búcsufiát”
a ~~szőlő~~ ^{mézeskalácsos} sátorban 1-2 huszár személyében, majd elkezdő-
dött a rokon látogatás. Mindennél enni kellett, hogy harang
ne legyen. Vissza utasítani nem volt szabad. Este a felnőttek
elmentek táncolni, mulatni a Mundi kocsmába, én pedig
örültem, hogy ágyba kerültem. Másnap reggel süteménnyel
és gyümölcssel megpakolva indultunk haza.

Ez a búcsúval összekötött rokonlátogatás évenként
megismétlődött 1942. augusztus 20-ig. Ezen a napon
lezuhant repülőjével Horti István korm. h. és a hír
hallatára az esti mulatságot betiltották. Számomra ez
volt az utolsó ^{1963-ig} tén. búcsú. Vízont a háborúba mind jobban
benn voltunk, s 1944. decembereben egyre sűrűbben bombázták
a várost. Mivel a laktanya közelében laktunk, így napköz-
ben leginkább a Józán nevű szőlőhegyen lévő boros-
pincénél tartózkodtunk. Egyik délelőtt Papámon kívül
mindhároman (Mama, Ősém és én) szintén kinn voltunk,
amikor jött egy repülő, s bombát dobott le, ami közvetlen
a pince mellé esett. A légnyomás földhöz rágott bennünk
le az ijedségen kívül más bajunk nem esett. A Papám
vízont éppen jött ki hozzánk, s a hegy aljából látta

hogy hova esett a bomba. Nagyon megijedt, azt hitte
nagyobb a baj. Ekkor elhatároztuk, hogy el megyünk
Tésre, ott nagyobb biztonságban leszünk. Haza jött és
pár szerszámot magához vett, gondolva, hogy ott lesz
javítani való szirma, vagy cipő. Így hát mind a négyen
(az egész család) elmentünk gyalog Tésre. Ott szívesen láttak
bennünket, s Papámnak munkája is volt bőven, három
napot töltöttünk el nyugalomban, de mivel a házuk
örizetlen maradt, nem volt nyugtunk tovább maradni.
Maradtak bennünket, de mi elindultunk vissza Palotára.
Útközben egy légiharcnak is szemtanúi voltunk. Az erdő
szeléről néztük a sovjet és német repülőök küzdelmét. Ez
után már minden baj nélkül haza értünk, s mindent
rendben találtunk. Ami ezután történt azt már leírtam a
"Fájó gyermekkori emlékeim" -ben. Arpán annyit jegyeznek meg,
hogy a hadifogságból való hazatérésem napján Apómy
és Őrsim Tésén volt bakacsot élelemért cserélés.

Itt most egy nagyot lépek időben előre. 1963-ban Zoltán
fiunk 5 éves volt, s ígéretet kapott, hogy elvisszük Téleségem
mel a tési bucsuba. Mivel azonban Karsai öccse csak
egy éves volt, őt a Nagymamára kellett hagynunk, aki
viszont íjszakára nem vállalta, így még aznap vissza
kellett jönnünk. Ezt a hosszú utat Zoli még nem tudta
volna vállalni. Volt egy ~~sz~~ saját készítésű 4 kerekű kis
kocsink, s így határoztam, hogy abban húzom el.
Reggel 6 órakor indultunk, de nem az úton, hanem a
Városlgyön keresztül. Akkor még volt egy té az erdőben,

melynek sekélyebb részen burrogányok nőttek, Zoli ezt meglátva addig könyörgött, hogy legalább egyet hozzak neki, míg végül is fekvő fatörzsön be mentem, de megcsúszott a lábam, s bokán felül vizes lettem. Cipőt, zoknit le kellett vetni, hogy megszáradjon, s így meritláb húrtan a kocsit a benne ülő Zolival, aki elfáradt. A pusztapalotán Vár mellett mentünk ki a régi tési útra, s déli harangszóra értünk a faluba. A kedves rokonok megebedtettek bennünket, majd elmentünk a bucsuba. Csupán pár sátor volt árusokkal, de ez már nem volt a régi, mint az én gyermekkoromban. 2 óra után indultunk vissza, s este 8 óra körül rejtentő fáradtan értünk haza, Várpalotára. Ez volt az utolsó tési bucsúm. Azóta csupán rokonlátogatásba megyek fel néha busszal, de a rokon is mind kevesebb. Ki Várpalotára, ki Pétfürdőre ^{jött}, de sokukat csak már csak a tési temetőben látogatok meg.